

Cauza C-392/22**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

15 iunie 2022

Instanța de trimitere:

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch (Tribunalul din Haga, sediul din 's-Hertogenbosch, Țările de Jos)

Data deciziei de trimitere:

15 iunie 2022

Reclamant:

X

Pârât:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Obiectul procedurii principale

Pârâtul nu a examinat cererea de azil a reclamantului deoarece pârâtul consideră că Polonia este responsabilă pentru acest lucru. Reclamantul contestă această decizie deoarece se teme că, în cazul transferului în Polonia, va ajunge într-o situație care contravine drepturilor fundamentale garantate de cartă.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Rechtbank (Tribunalul) adresează, în temeiul articolului 267 TFUE, întrebări preliminare cu privire la domeniul de aplicare și conținutul principiului încrederii reciproce în cadrul transferului reclamantului în statul membru responsabil, atunci când în acel stat membru există, în ceea ce îl privește pe reclamant și pe resortisanții țărilor terțe în general, încălcări ale drepturilor fundamentale, printre altele sub formă de *pushbacks* și de detenție. Se pune de asemenea întrebarea care sunt mijloacele de probă de care dispune reclamantul și care este standardul de probă aplicabil atunci când acesta susține că transferul trebuie interzis în temeiul

articolului 3 alineatul (2) din Regulamentul Dublin. În sfârșit, se pune problema dacă, pentru a se răspunde la întrebările adresate, contează dacă reclamantul demonstrează că nu există o cale de atac efectivă.

Întrebările preliminare

I Ținând cont de considerentele (3), (32) și (39) coroborate cu articolele 1, 4, 18, 19 și 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene¹, Regulamentul Dublin² trebuie interpretat și aplicat în sensul că principiul încrederii reciproce între state nu este divizibil, astfel încât încălcările grave și sistematice ale dreptului Uniunii comise de posibilul stat membru responsabil, înainte de transfer, cu privire la resortisanți ai țărilor terțe care (încă) nu sunt persoane returnate în temeiul Regulamentului Dublin se opun în mod absolut transferului în acest stat membru?

II În cazul unui răspuns negativ la întrebarea precedentă, articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul Dublin coroborat cu articolele 1, 4, 18, 19 și 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că, dacă posibilul stat membru responsabil încalcă dreptul Uniunii în mod grav și sistematic, statul membru care efectuează transferul nu se poate baza pur și simplu, în cadrul Regulamentului Dublin, pe principiul încrederii legitime între state, ci trebuie să înlăture orice îndoială sau trebuie să demonstreze că, după transfer, solicitantul nu va ajunge într-o situație care este contrară articolului 4 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene?

III Care sunt mijloacele de probă cu care solicitantul își poate susține argumentele potrivit cărora articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul Dublin se opune transferului său și care este standardul de probă care trebuie aplicat în acest sens? Ținând cont de trimiterile la acquis-ul comunitar din considerentele Regulamentului Dublin, statul membru care efectuează transferul are o obligație de cooperare și/sau o obligație de verificare sau, dacă există încălcări grave și sistematice ale drepturilor fundamentale cu privire la resortisanți ai țărilor terțe, trebuie obținute garanții individuale din partea statului membru responsabil în sensul că, după transfer, drepturile fundamentale ale solicitantului vor fi (într-adevăr) respectate? Răspunsul la această întrebare este diferit în cazul în care solicitantul se află în dificultate de a prezenta probe, dacă nu își poate susține cu documente declarațiile consecvente și detaliate, deși, ținând cont de natura declarațiilor, nu se poate pretinde acest lucru?

IV Răspunsul la întrebările anterioare de la punctul III este diferit în cazul în care solicitantul demonstrează că depunerea unei plângeri în fața autorităților

¹ Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene 2012/C 326/02.

² Regulamentul (UE) nr. 604/2013 (L 180/31).

și/sau exercitarea căilor de atac în statul membru responsabil nu va fi posibilă și/sau eficientă?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Articolele 1 și 33 din Convenția de la Geneva privind statutul refugiaților.

Articolele 1, 4, 18, 19, 47, 51-53 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Considerentele (3), (19), (32) și (39), precum și articolele 3, 5 și 17 din Regulamentul (UE) nr. 604/2013 (Regulamentul Dublin).

Articolul 4 din Directiva 2011/95/UE.

Hotărârea din 19 martie 2019, Jawo (C-163/17, ECLI:EU:C:2019:218, punctele 78-92).

Hotărârea din 16 februarie 2017, C.K./Slovenia (C-578/16 PPU, ECLI:EU:C:2017:127, punctele 59, 63-65, 75 și 76).

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 La 9 noiembrie 2021, reclamantul a depus o cerere de protecție internațională în Polonia. La 21 noiembrie 2021, el a intrat în Țările de Jos, iar la 22 noiembrie 2021 a depus în Țările de Jos o cerere de protecție internațională. La 1 februarie 2022, a fost încheiat între Țările de Jos și Polonia un acord privind cererile de preluare, în temeiul articolului 18 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul Dublin, prin care Polonia își recunoaște responsabilitatea pentru cererea de azil.
- 2 Prin decizia din 20 aprilie 2022, pârâtul nu a examinat cererea de protecție internațională a reclamantului, deoarece pârâtul consideră că Polonia este responsabilă pentru acest lucru. Reclamantul a formulat o acțiune împotriva acestei decizii. Judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii a decis să adreseze Curții întrebări preliminare și a stabilit că reclamantul nu va fi transferat în Polonia atât timp cât nu s-a luat o hotărâre cu privire la acțiune. Întrucât deciziile din cauzele C-614/21 și C-208/22 (două cauze similare referitoare la cereri de azil pentru care Malta, respectiv Croația au fost considerate responsabile) au fost retrase și Curtea nu mai trebuie, prin urmare, să pronunțe o hotărâre, Rechtbank a adresat din nou Curții întrebările prezentate la momentul respectiv.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 3 Reclamantul se opune transferului său în Polonia deoarece se teme că acolo drepturile sale fundamentale vor fi încălcate, așa cum s-a întâmplat deja, în opinia sa, în timpul șederii sale în Polonia. El susține că a fost îndepărtat de trei ori de

autoritățile poloneze de pe teritoriul Uniunii, în Belarus, prin intermediul unor așa-numite „*pushbacks*”. Reclamantul își susține afirmațiile cu propriile declarații și cu rapoartele unor organizații non-guvernamentale cu privire la situația din Polonia a resortisanților țărilor terțe și a persoanelor transferate în această țară în temeiul Regulamentului Dublin.

- 4 Pârâtul susține că, în temeiul principiului încrederii reciproce (denumită în întrebări încrederea reciprocă între state) și al acordului privind cererile de preluare, se poate presupune că drepturile fundamentale ale reclamantului nu vor fi încălcate după transferul în Polonia. Reclamantul nu este expus riscului de a fi îndepărtat de pe teritoriul Poloniei prin intermediul unor „*pushbacks*”. De asemenea, reclamantul nu și-ar fi susținut cu documente declarațiile privind experiențele sale din Polonia. În plus, el nu a formulat plângeri în fața autorităților poloneze cu privire la presupusa încălcare a dreptului Uniunii, deși nu s-a dovedit că nu există posibilitatea de a face acest lucru. În sfârșit, nu este clar ce anume dorește Rechtbank să protejeze cu întrebările preliminare adresate. De altfel, Comisiei îi revine sarcina de a iniția împotriva Poloniei o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor dacă acest stat membru se angajează în „*pushbacks*” sau nu ține seama de hotărârile Curții.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 5 Rechtbank consideră că punerea în aplicare a Regulamentului nr. 604/2013 este reglementată de principiul încrederii reciproce și că se poate presupune că, după transfer, reclamantul nu ajunge într-o situație care încalcă articolul 4 din cartă. Dacă reclamantul susține contrariul, va trebui să furnizeze dovezi în acest sens.
- 6 Evaluarea efectuată în temeiul articolului 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 604/2013 se limitează la situația de după transfer, mai exact la primire și la condițiile de viață din timpul procedurii de azil din statul membru responsabil (precum și la calitatea acesteia), care prevede de asemenea că, dacă este cazul, un străin poate formula plângere și poate introduce o acțiune la instanța națională.
- 7 În procedurile legate de deciziile de transfer în temeiul Regulamentului nr. 604/2013, Rechtbank se confruntă tot mai des cu chestiunea de drept dacă, atunci când există încălcări flagrante ale drepturilor fundamentale pe teritoriul diferitelor state membre și comise de către aceste state membre, trebuie să se țină seama de principiul încrederii reciproce. Astfel, există numeroase rapoarte legate de *pushbacks* și se încheie acorduri cu țări terțe pentru a preveni călătoria către Uniune (*pullbacks*).
- 8 În același timp, statele membre trebuie să respecte Convenția privind statutul refugiaților, Convenția europeană a drepturilor omului (CEDO) și cartă. Interdicția de returnare prevăzută în acestea, care, în opinia Curții EDO, necesită o evaluare individuală a motivelor de azil, își pierde însă sensul dacă resortisantul unei țări terțe este în fapt împiedicat să intre pe teritoriul Uniunii pentru a solicita protecție internațională.

- 9 Rechtbank deduce din Hotărârea Jawo că principiul încrederii reciproce implică încrederea că statele membre respectă întotdeauna toate drepturile fundamentale și garantează respectarea acestora cu privire la orice persoană.
- 10 Cu toate acestea, prin *pushbacks* și *pullbaks* se subminează efectele Regulamentului nr. 604/2013 și principiul încrederii reciproce. Solicitanții de azil se confruntă cu un risc de returnare și sunt descurajați să solicite protecție în anumite state membre. Acest lucru duce la o presiune mai mare pe capacitatea de azil și de primire din alte state membre.
- 11 O autoritate decizională poate presupune, pe baza principiului menționat anterior, că drepturile fundamentale ale solicitantului nu vor fi încălcate după transfer. Dacă acesta din urmă îi demonstrează însă judecătorului că în statul membru responsabil au loc încălcări structurale ale drepturilor fundamentale, comise de acest stat, față de solicitant și/sau față de resortisanții țărilor terțe în general, se pune întrebarea dacă în această situație transferul trebuie interzis în mod absolut și/sau, la momentul stabilirii statului membru responsabil, se poate ține seama pur și simplu de principiul încrederii reciproce.
- 12 În opinia Rechtbank, a rezultat că în Polonia drepturile fundamentale sunt încălcate deja de mult timp. Acest lucru are loc nu numai la frontiera externă, ci și după intrarea pe teritoriu. Resortisanții țărilor terțe sunt arestați și transportați la frontierele externe pentru a fi expulzați, fără a putea declara că doresc să solicite azil. În acest context, Rechtbank face trimitere, printre altele, la un Public Statement al Amnesty International din 11 aprilie 2022. În acest document, Amnesty International indică practici extinse și structurale de *pushback* săvârșite de autoritățile poloneze, practici pentru care Polonia a prevăzut, din octombrie 2021, un temei legal ca reacție la așa-numitul „război hibrid” dus de Belarus. Ulterior, Rechtbank consideră că o astfel de legislație națională contravine, în mod evident, dreptului Uniunii.
- 13 Fără a ține cont de încălcările de la frontiera externă cu Belarus, Rechtbank consideră că din surse autorizate rezultă, de asemenea, că există îndoieli cu privire la independența puterii judecătorești din Polonia.
- 14 Rechtbank ridică în prezent problema de a stabili care este domeniul de aplicare al principiului încrederii reciproce și dorește să se stabilească dacă acesta este divizibil în funcție de locul și perioada în care au loc încălcările cartei, care sunt încălcările la care face referire și în ce măsură este relevantă atitudinea statului membru responsabil.
- 15 Carta și CEDO nu introduc o ordine ierarhică pentru niciunul din drepturile fundamentale. Prin urmare, Rechtbank consideră că principiul încrederii reciproce presupune că toate drepturile fundamentale sunt respectate, în orice moment, pe teritoriul tuturor statelor membre, și nu numai cu privire la solicitanții de azil care se reîntorc în statul membru responsabil de examinarea cererii lor de azil.

- 16 În cazul în care Curtea interpretează dreptul Uniunii în sensul că trebuie evaluat numai riscul de încălcare a articolului 4 din cartă pentru un solicitant anume, Rechtbank concluzionează că, în felul acesta, Curtea consideră că principiul încrederii reciproce este divizibil. În acest caz, Rechtbank solicită Curții să clarifice care este temeiul juridic pe care se bazează.
- 17 Principala chestiune de drept este dacă judecătorul trebuie să împartă principiul încrederii reciproce în încredere înainte și încredere după transfer, în încredere în situația specifică pentru un solicitant de azil returnat și în încredere în respectarea tuturor drepturilor fundamentale de către statul membru responsabil cu privire la toți resortisanții țărilor terțe.
- 18 O decizie se bazează pe „încredere” dacă există așteptări cu privire la evenimente viitoare. Atunci când este cert, în fapt, că statul membru responsabil nu își îndeplinește obligațiile de a respecta drepturile fundamentale, se pune întrebarea pe ce se bazează această încredere.
- 19 Prima întrebare este dacă, atunci când se stabilește că statul membru responsabil încalcă în mod grav și sistematic mai multe drepturi fundamentale cu privire la resortisanții țărilor terțe, transferul în acel stat membru trebuie interzis numai pentru acest motiv. Dacă această întrebare trebuie să primească un răspuns negativ, se pune în continuare întrebarea dacă încrederea reciprocă mai trebuie să stea la baza aprecierii dacă există o situație prevăzută la articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 604/2013.
- 20 Rechtbank dorește să știe dacă noțiunea „tratamentul în statele membre”, folosită de Curte la punctul 82 din Hotărârea Jawo, trebuie interpretată ca „în și/sau de către statele membre”. Dacă această noțiune este interpretată în mod restrictiv ca „în”, în sensul „pe teritoriul statului membru”, acest lucru lipsește de semnificație articolele 18 și 19 din cartă și articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 604/2013. În cazul în care solicitanților de azil li se refuză accesul pe teritoriul statelor membre, încălcarea nu poate avea loc „ÎN” statele membre.
- 21 Considerentul (32) al Regulamentului nr. 604/2013 pare să indice faptul că obligația de a respecta drepturile fundamentale ia naștere de îndată ce un solicitant de azil intră în controlul (în jurisdicția) statelor membre, nu doar după ce acesta a intrat efectiv în Uniune. O altă interpretare aduce atingere efectului util al cartei și al articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 604/2013, întrucât un stat membru se poate sustrage, în acest caz, de la responsabilitatea față de resortisantul țării terțe, împiedicând efectiv intrarea acestuia din urmă pe teritoriul său.
- 22 Mai mult, articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 604/2013 se poate opune transferului. În cazul aplicării acestei dispoziții, trebuie să se evalueze în ce situație va ajunge solicitantul după transfer. În conformitate cu punctul 82 din Hotărârea Jawo, preluat în considerentul (32) al Regulamentului nr. 604/2013, „tratamentul [persoanelor care solicită protecție internațională]” trebuie să fie conform cerințelor impuse de cartă și de CEDO, printre altele. Domeniul de

aplicare al principiului încrederii reciproce și perioada în care statele membre trebuie să își îndeplinească obligațiile nu par, prin urmare, limitate la perioada de după transfer și numai la respectarea articolului 4 din cartă.

- 23 Rechtbank solicită Curții să stabilească cât de strict trebuie interpretat articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 604/2013 și dacă trebuie luată în considerare numai respectarea articolului 4 din cartă sau cea a tuturor drepturilor fundamentale.
- 24 În plus, Rechtbank solicită clarificarea întrebării dacă gradul riscului de încălcare a drepturilor fundamentale după transfer este influențat de încălcările comise înainte de transfer față de solicitant sau față de resortisanții țărilor terțe în general. Spre deosebire de Directiva 2011/95/UE, Regulamentul nr. 604/2013 nu cuprinde nicio dispoziție potrivit căreia persecuția suferită anterior reprezintă un indiciu clar că teama solicitantului este justificată.
- 25 În speță, decizia de transfer este adoptată după ce s-a încheiat un acord privind cererile de preluare. Potrivit practicii judiciare neerlandeze, se obține astfel garanția că nu va avea loc o încălcare a articolului 4 din cartă. Rechtbank se întreabă dacă acest lucru este valabil și într-o situație precum cea din Polonia.
- 26 Interpretarea neerlandeză a acordului privind cererile de preluare, menționată anterior, implică faptul că domeniul de aplicare și conținutul acestuia depășesc nivelul prevăzut de legiuitorul Uniunii în articolul 18 din Regulamentul nr. 604/2013. Această dispoziție garantează, într-adevăr, preluarea sau reprimirea, iar nu examinarea cererii de azil. Prin urmare, Rechtbank îi solicită Curții să clarifice și domeniul de aplicare al acordului privind cererile de preluare.
- 27 În plus, se pune problema importanței atitudinii statului membru responsabil. La punctul 92 din Hotărârea Jawo, Curtea a precizat cu privire la acest aspect că, într-o situație în care autoritățile sunt indiferente, deficiențele care se opun transferului trebuie să atingă „un prag deosebit de ridicat de gravitate”.
- 28 Rechtbank constată că, în prezent, în Polonia există o astfel de indiferență. În cazul în care autoritățile poloneze își vor fi schimbat atitudinea la momentul în care Rechtbank va pronunța hotărârea definitivă, acesta din urmă dorește să se stabilească dacă pragul menționat este mai scăzut atunci când autoritățile nu sunt indiferente. Pentru un solicitant de azil va fi însă nerelevant dacă încălcarea drepturilor sale fundamentale este rezultatul indiferenței sau al neputinței statului membru responsabil. De asemenea, este dificil ca un aflux mare de resortisanți ai țărilor terțe, în special ucraineni, și problemele practice aferente să justifice, din punct de vedere juridic, încetarea îndeplinirii obligațiilor de respectare a drepturilor fundamentale, prevăzute de dreptul Uniunii. De altfel, articolul 33 din Regulamentul Dublin cuprinde, pentru un flux atât de mare de refugiați, un „mecanism de alertă timpurie, pregătire și gestionare a crizelor”. Cu toate acestea, Polonia nu a activat acest mecanism.

- 29 Spre deosebire de cele din cauzele C-254/21, C-228/21, C-297/21, C-315/21 și C-328/21, întrebările adresate de Rechtbank vizează situația în care, înaintea unui transfer, posibilul stat membru responsabil își încalcă în mod grav obligațiile de respectare a drepturilor fundamentale prevăzute de dreptul Uniunii, prin urmare nu acționează în cadrele juridice, ci contrar acestora. Întrebările se referă exclusiv la chestiunea dacă transferul trebuie interzis în mod absolut și, în subsidiar, dacă principiul încrederii reciproce trebuie lăsat neaplicat atunci când se stabilește statul membru responsabil, în cazul în care există încălcări ale drepturilor fundamentale înainte de transfer sau față de resortisanți ai țărilor terțe în general.
- 30 Dacă transferul nu a fost deja exclus în circumstanțele menționate, următoarea întrebare este dacă, în acest caz, statul membru care dorește să transfere solicitantul fie poate să invoce principiul încrederii reciproce, fie, în temeiul dreptului Uniunii, trebuie să înlăture orice îndoială sau trebuie să demonstreze că după transfer nu va avea loc o încălcare a articolului 4 din cartă.
- 31 Cu referire la Hotărârea din 16 februarie 2017 C.K./Slovenia (C-578/16 PPU, ECLI:EU:C:2017:127) și la Hotărârea Curții EDO din 18 noiembrie 2021 în cauza M.H. și alții v. Croația (cererile nr. 15670/18 și 43115/18, ECLI:CE:ECHR:2021:1118JUD001567018), Rechtbank îi solicită Curții să explice dacă, în cazul în care un solicitant furnizează dovezi obiective privind încălcările grave ale drepturilor fundamentale înainte de transfer, statul membru care efectuează transferul are obligația să excludă situația în care acest transfer implică un risc real de încălcare a articolului 4 din cartă și, astfel, să înlăture orice îndoială serioasă cu privire la faptul dacă drepturile fundamentale garantate de cartă vor fi respectate după transfer.
- 32 Această inversare a sarcinii probei se corelează cu obligațiile statelor membre. În plus, statele membre pot îndeplini această sarcină a probei mai ușor decât solicitantul. Acordul privind cererile de preluare servește deja drept garanție că statul membru responsabil își respectă obligațiile prevăzute la articolul 18 din Regulamentul nr. 604/2013. În plus față de aceasta, s-ar putea solicita garanții explicite cu privire la primirea de după transfer, printre altele, și s-ar putea verifica în ce măsură aceste garanții sunt respectate. Având în vedere că solicitantul însuși nu îi poate cere statului membru garanții că, după transfer, va continua să fie protejat de încălcarea drepturilor sale fundamentale, premisa că, în cazul unor astfel de încălcări după transfer, solicitantul trebuie să se adreseze autorităților statului membru responsabil presupune că el trebuie mai întâi să fie supus acestei încălcări, chiar dacă statul membru care efectuează transferul știa sau ar fi trebuit să știe de încălcările anterioare ale drepturilor fundamentale. Prin urmare, Rechtbank se întreabă dacă statul membru care efectuează transferul trebuie, într-o situație precum cea din Polonia, să sprijine un solicitant care nu poate demonstra că drepturile sale fundamentale amenință să fie încălcate, solicitând garanții individuale.
- 33 În cazul în care Curtea ar interpreta dreptul Uniunii în sensul că, indiferent de încălcările anterioare ale altor drepturi fundamentale decât cele prevăzute la

articolul 4 din cartă, statul membru care efectuează transferul nu are, în temeiul principiului încrederii reciproce, alte obligații de motivare și de verificare, se ridică întrebarea cum poate demonstra solicitantul că articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 604/2013 se opune transferului.

- 34 De asemenea, Rechtbank dorește să știe care sunt cerințele și care este standardul care trebuie aplicate pentru mijloacele de probă pe care solicitantul le prezintă pentru a-și susține temerea că, după transfer, va ajunge într-o situație care este contrară articolului 4 din Cartă. Anexa II din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 118/2014 nu menționează mijloace de probă cu privire la aplicarea articolului 3 alineatul (2) sau a articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 604/2013.
- 35 Ținând cont de premisa de la care pornește Regulamentul nr. 604/2013, și anume faptul că, în afara unor cazuri excepționale, are loc un interviu personal pentru a stabili care este statul membru responsabil, declarația solicitantului cu privire la experiențele sale în statul membru responsabil ar trebui să fie relevantă. Această declarație poate conține elemente pentru a se aprecia că în temeiul articolului 3 alineatul (2) din acest regulament transferul trebuie interzis sau că statul membru care trebuie să determine care este statul membru responsabil preia examinarea cererii de azil.
- 36 Dacă această interpretare este corectă, ea presupune că trebuie verificată credibilitatea declarației solicitantului. Curții i se solicită să clarifice acest lucru și să indice care sunt cerințele care pot fi impuse solicitantului. Rechtbank consideră însă că aceste cerințe nu pot fi atât de riguroase încât solicitantului să îi fie imposibil să le îndeplinească.
- 37 În procedurile Dublin, experiențele anterioare ale solicitanților de azil constau adeseori în „fapte negative”, precum refuzul accesului la procedură sau la primire. Dovedirea unor astfel de încălcări este deosebit de dificilă, cu atât mai mult cu cât, de regulă, nu sunt emise documente justificative în acest sens. Este necesar, prin urmare, să se clarifice care sunt mijloacele de probă cu care solicitantul își poate susține afirmația că articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 604/2013 se opune transferului și care sunt cerințele și standardul de probă care pot fi impuse declarațiilor pe care le face solicitantul.
- 38 De asemenea, trebuie să se stabilească dacă statele membre au o obligație de cooperare comparabilă cu cea prevăzută la articolul 4 din Directiva 2011/95 și dacă, într-o situație precum cea în discuție în Polonia, statul membru care efectuează transferul trebuie să compenseze poziția solicitantului în materie de probă pentru a putea analiza dacă este de așteptat ca drepturile fundamentale ale solicitantului să fie încălcate după transfer.
- 39 În plus, Rechtbank observă că nu se înțelege cum este garantat în Polonia accesul efectiv la justiție, având în vedere că practicile de *pushback* nu se bazează pe

decizii administrative, iar încălcările săvârșite rămân nepedepsite deoarece practicile de *pushback* sunt prevăzute prin lege.

- 40 În aceste împrejurări, Rechtbank solicită să se stabilească dacă, în cazul în care nu există o procedură judiciară eficientă, statului membru care efectuează transferul îi revine o sarcină a probei mai mare și acesta trebuie să se asigure mai temeinic că, după transfer, drepturile fundamentale ale solicitantului nu vor fi încălcate.
- 41 Ținând cont de numărul mare de cauze similare a căror examinare nu poate fi suspendată până la hotărârea Curții, Rechtbank a solicitat examinarea acestei cauze în cadrul procedurii accelerate, în conformitate cu articolul 105 din Regulamentul de procedură.